

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Imago Primi Saecvli Societatis Iesv

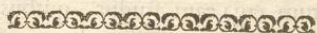
Bolland, Johannes

Antverpiae, 1640

Capvt Primvm. Quibus functionibus iuxta Institutum suum Societas
occupetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97844](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97844)

IMAGO
PRIMI SÆCVLI
SOCIETATIS IESV.

LIBER TERTIVS.
SOCIETAS AGENS,
SIVE
DE FVNCTIONIBVS SOCIETATIS.

CAPVT PRIMVM.

*Quibus functionibus iuxta Institutum suum Societas
occupetur.*

VAS res aiebat esse S. Ignatius, quibus Religio-
forum virorum Ordines maximè commendantur
in vulgus, vitæ austeritatem, & præclara erga ho-
mines merita: quarum altera venerationem conciliat,
altera amorem. Nam qui parum sibi aut nihil indulgent,
asperum etiam seuerumque vitæ genus amplexi sunt;
hos populus præcipuè suspicit, tanquam supra se positos;
quod animaduertat ab his illa despici, ad quæ vix alij votis
audent aspirare. qui verò beneficii sunt in alios, quorum labor
atque industria multis est salutatis; eos amare solemus,
eorumque consortium: tum quod speremus ipsorum
beneficentiam nobis etiam profuturam, tum quod ipsum
benignè facere nescio quid habeat pulchritudinis, quod
rapere animos ad se solet. Patuit id in pari virorum,
quos orbis vniquam vidit, sanctissimo, CHRISTO Saluatore
nostro, & Ioanne Baptistâ. Ioannem, quod aspero esset
cultu, vino & communi hominum victu abstinere, locustis
contentus & melle siluestri, supra antiquos Prophetas esse
aliquem Iudæi suspicabantur: Christum verò, qui regiones
circumiacentes totamque Palæstinam non beneficiis minus
quàm passibus obibat, ita diligebant passim, vt ab eius latere
vix abirent. Quamquam etiam veri-

Austeritas vitæ & merita commendant Ordines sacros:

T t z que

que horum res eadem, quibus populo amabiles facti sunt, inultorum inuidiam grauesque calumnias pepererunt: plures etiam Saluatori nostro, quod vita huius à communi hominum consuetudine non abhorrens huiusmodi telis magis esset exposita, à quibus Baptistam horridus ille cultus, & vitæ ratio seuera in primis atque difficilis, tuebatur. Ita ferè ex iisdem fontibus amor atque odium nascitur, aestimatio atque inuidia.

*sua sunt
singulis of-
ficia pro-
pria;*

Nunc, vt ad institutum veniamus, quæ odia conflata sunt Societati IESV, eò quod munerii suo satisfaciens prodesse quam plurimis studuerit, infra dicendum est. Quoniam verò actum est de Principum virorum ac populorum erga eam studiis, quibus est potissimum propagata; nunc rationi consentaneum est explicare, quibus officiis hæc in se studia ac benevolentiam excitarit. Sunt enim Religiosis Ordinibus singulis artes quædam suæ & officia propria, propter quæ ab hominibus expetuntur: atque hæc est illa tam pulchra & ab omnibus laudata varietas (non infimum matris nostræ sacrosanctæ Ecclesiæ ornamentum) hominum ad vnum tendentium finem (nimirum Creatoris sui gloriam) tam diuersa instituta, quorum nullus eadem ad præfixum sibi terminum viâ gradiatur. Neque enim vestium diuersitas multitudinem Ordinum Religiosorum constituit, sed actionum atque studiorum. Nam alij quidem concinendis Deo laudibus potissimum vacant, alij agrorum corporibus procurandis: sunt qui corporis afflictationes & vitæ supplicia præ ceteris conseruant, atque horum alij tenuitate victus, alij cultus asperitate, alij solitudine silentioque commendantur. Seraphica D. Francisci Familia Religiosâ mendicitate inter ceteras est eximia: Prædicatorum Ordo Apostolicus ipso nomine suo præfert, quid habeat proprii sibi muneris. Prætermitto ceteros. Societatis nostræ hæc est prouincia: incumbere totis viribus in defensionem & propagationem Fidei Catholicæ, animarumque profectum in vitâ ac doctrinâ Christianâ omni studio conatuque promouere. Hoc sine diuinitus per Ignatium fuit instituta. Hanc in rem nihil à se studij, nihil officij desiderari patitur, quâ publicè, quâ priuatim. Publicè concionibus habendis, lectionibus sacris, & alio quocumque verbi Dei doctrinæque Christianæ ministerio, quam illustrare scriptis etiam libris hucusque non cessat: tum puerorum ac rudium in CHRISTI lege institutione, erectis in eum finem scholis atque seminariis iuuentuti optimis moribus vnâ & ingenius artibus imbuendæ: tum verò cogendis certorum hominum Sodalitiis, qui magnam Dei Matrem affectu præcipuo colunt, & singulari bonorum operum studio se addicunt. Nihil dico de frequenti Sacramentorum, Pœnitentiæ præsertim & Eucharistiæ, administratione. Priuatim verò piis colloquiis miscendis, Exercitiis spiritualibus tradendis, reconciliatione dissidentium, adiuuando captiuos, solando ægros, confirmando moribundos, denique nullum opus omitendo Christianæ charitatis, Deum hominesque sibi conciliat. Ad hæc, quia Ordo Sacerdotum sumus, quorum curæ non modò corpus CHRISTI mysticum, id est Ecclesia, sed magis etiam verum, quod in altari immolatur, concreditum est; illud etiam ex officio curamus, vt eâ quâ par est reuerentiâ res sacræ, eâque quâ decet maiestate, tractentur.

*Societati
quid pro-
prium.
Paulus III.
& Gregor.
XIII. in
Bullâ conf.
Societatis.*

tur. Hæ artes, hæc studia nostra sunt: ab his operibus nata primum hæc IESV Societas est, his adolevit sensim, in camque magnitudinem ac robur excrevit, vt & ætatem ferat, & orbem vniuersum impleat. hæc facere cum omittet (quod auerrat, & auertet (vt spero) Deus) tum IESV Societas in Societate requiretur: non erit, inquam, illa florens ac celebris à S. Ignatio instituta Religio, sed alius quidam cœtus ignauus ac degener. Contrà verò dum his exercitiis sedulò vacabit, quidquid calumniatur inimici; erit eadem Societas, quæ viuente Ignatio floruit, sed numero auctior, ætate firmior, fructu etiam (qui Dei est fauor) vberior. Iam de singulis, quæ sunt commemorata, videamus.

CAPVT SECVNDVM.

De sacris Concionibus.

Concionandi munus, Episcoporum proprium, cum Ordinibus Mendicantium, vt vocamus, Summi Pontificis auctoritate communicatum est. Societas illud gessit ab exortu suo, imò cum hoc munere nata est. Nam & Auctor eius Ignatius concionibus claruit, eiusque iam inde ante confirmatam Societatem celeberrimas in Hispaniâ fuisse conciones accepimus, quando in agris campisque patentibus dicendum ad populum ipsi fuit, quòd affluentem è longinquo turbam templa non caperent: & qui Socij Ignatij primi fuerunt, dum adhuc de nouo Ordine instituendo consilia agerentur, Italiam propè omnem suis concionibus commouerunt: iidem mox Romæ partiti inter se templa locaque vrbis frequentiora, in quibus singuli multitudinem hortarentur, præter admirabiles animorum motus, magnamque morum conuersionem, illud etiam effecerunt exemplo suo, vt sacrarum concionum vsus, Festo ac Dominico quoque die tum propè incognitus, Ecclesiæ consuetudine sit receptus. Quibus in concionibus id sibi communi consilio præscripserant Patres (quod legibus deinde nostris præscriptum est) vt iis rebus inculcandis præcipuè insisterent, quæ ad Christianam institutionem, ad extirpanda vitia, ad inferendas hominum animis virtutes valent: verborum lenocinia ne sectarentur, plus agerent ardore animi atque oculorum: denique illam orationem esse crederent ad permouendum aptissimam, quæ esset cum optimæ vitæ exemplis coniuncta. Hos æmulata posteritas, Euangelicâ deinceps tubâ, quàm latè patet orbis, insonuit. quò fructu, testes sunt Prouinciæ omnes & Regna terrarum. Benedicti Palmij aureum os in Italiâ & Siciliâ, quæ miracula non patrauit? quæ non in eadem Italiâ Achillis Gagliardi, & Siluestri Landini? quorum conciones interrompebat auditorum sæpè clamor, sanctè pollicentium se quæ imperarent esse facturos. E multis vnum referam quod de Siluestro Historia nostra narrat. Carregium oppidum in Italiâ sanè magnum incredibili ardebat factionum tumultu. tanta erat gladiatorum licentia, vt nullum esset contra furorem inimicorum cuiquam tutum perfugium: ædes sacras peruagabantur armati, neque religio erat ad ipsas vsque aras stricto ferro persequi inimicum: horrebant omnia cædibus:

Ribad. in
Vitâ l. 2. c. 5.

Hist. Societ.
Tom. 1. l. 2.
num. 45.

Fructus
concionum
Benedicti
Palmij;

Siluestri
Landini,
Ibid. lib. 9.
num. 42.